

«ΘΑΝΑΤΟΝ ΘΑΝΑΤΩ ΣΥ ΘΑΝΑΤΟΙΣ ΘΕΕ ΜΟΥ»!

ΛΑΜΠΡΟΥ Κ. ΣΚΟΝΤΖΟΥ Θεολόγου -Καθηγητού

Το γεγονός του θανάτου αποτελεί την πιο συγκλονιστική και συνάμα την πιο φοβερή κατάσταση στην ανθρώπινη φύση. Μέσα από την μελέτη της παγκόσμιας ανθρωπολογίας διαπιστώνουμε ότι η αγωνία του θανάτου είναι από την αρχή της ανθρώπινης ιστορίας το μόνιμο και το πιο επώδυνο άγχος του ανθρώπου. Η επί γης ζωή του είναι μια συνεχής και ανελέητη μάχη κατά του θανάτου, την οποία οι ειδικοί ονοματίζουν ως «ένστικτο αυτοσυντηρήσεως». Το πρώτο πράγμα που προμηνάει η γέννησή μας είναι ο αναπόφευκτος θάνατός μας! Η γέννηση και ο θάνατος είναι οι δυο σταθερές της υπάρξεώς μας. Αυτή είναι δυστυχώς η πραγματικότητα, έστω και αν δεν επιθυμούμε, για λόγους ψυχολογικούς, να την παραδεχτούμε. Ο θάνατος, ο «έσχατος εχθρός» (Α΄Κορ.15,26) με τα προμηνύματά του είναι το υφάδι της ανθρώπινης κακοδαιμονίας και του ατέλειωτου δράματος, διότι αυτός είναι το αναπόφευκτο της ζωής!

Ενώ για την θύραθεν διανόηση το πικρό γεγονός του θανάτου είναι ένα ανεξήγητο μυστήριο, για την χριστιανική μας πίστη το πρόβλημα έχει την εξήγησή του. Ο θάνατος υπήρξε το τραγικό αποτέλεσμα της εισόδου του κακού στον κόσμο και την ανθρώπινη φύση. Είναι η νομοτελειακή κατάληξη του αυτονομημένου από το Θεό ανθρώπου. Είναι το προϊόν της εθελούσιας αποκοπής του από την πηγή της ζωής, όπως η αποκοπή του λαμπτήρα από την πηγή της ηλεκτρικής ενέργειας.

Φυσικά ο άνθρωπος δεν πλάστηκε φύσει θνητός, αλλά δυνάμει αθάνατος. Η έννοια της θνητότητας και της φθοράς είναι ασυμβίβαστη με τις έννοιες της αιωνιότητας του Θεού. Η υπέρτατη ελεύθερη επιλογή του ανθρώπου μπορούσε να καθορίσει την μελλοντική του κατάσταση. Δυστυχώς προτίμησε τη θνητότητα. Έτσι μετά από την μοιραία πώση κανένας θνητός δεν μπορεί να ξεφύγει από αυτή τη φοβερή κατάληξη. Προορισμός του σώματος είναι το υγρό χρώμα της γης και της ψυχής ο παμφάγος και τυραννικός άδης. Εκεί **«κατέρχονται»** όλοι οι ζώντες, χωρίς καμιά διάκριση (Ησ.38,18. Ιεζ.3114), εκεί όπου βασιλεύει αιώνιο σκοτάδι (Ψαλμ.87,7), όπου **«έσται κλαυθμός και ο βρυγμός των οδόντων»** (Ματθ.13,42), όπου **«ο σκόληξ ου τελευτά και το πυρ ου σβέννυται»** (Μαρκ.9,43), κάτω στα έγκατα της γης (Δευτ.32,22, πέρα από την άβυσσο (Ιώβ 26,5). Οι τρομακτικές αυτές παραστατικές εικόνες ίσως και να μην αποδίδουν απόλυτα τη φρίκη του Άδη!

Ο Σωτήρας μας Χριστός ήρθε στον κόσμο να επαναφέρει τον άνθρωπο στην πρότερη της πτώσεως κατάστασή του. Αυτό σημαίνει ότι ήρθε στον κόσμο να πραγματοποιήσει την **«διακονίαν της καταλλαγής»** (Β΄Κορ.5,18), να κηρύξει το **«ευαγγέλιο της ειρήνης»** (Εφ.6,15), να καταργήσει την αμαρτία και να νικήσει το θάνατο, καθ' ότι **«τούτον ο Θεός αρχηγόν και σωτήρα ύψωσε τη δεξιά αυτού δούναι μετάνοιαν ... και άφεσιν αμαρτιών»** (Πραξ.5,31).

Κατά τρόπο όμως παράδοξο νίκησε το θάνατο με το θάνατο το δικό Του. Νίκησε τη φθορά, που προκαλεί η ταφή στο χρώμα, με τη δική Του ταφή. Ανέτρεψε τον αιώνιο νόμο του θανάτου. Ο Χριστός δέχτηκε να τεθεί στους φυσικούς νόμους, προκειμένου να επιτελέσει με ακρίβεια τη σωτηρία του κόσμου. Όμως η φύση δε δέχτηκε να εφαρμόσει τους άτεγκτους νόμους της για το Δημιουργό της. Σύμφωνα με τη βιβλική διδασκαλία της Εκκλησίας μας, το νεκρό σώμα του Κυρίου δεν υπέστη φθορά, δεν το άγγιξε δηλαδή οντολογικά το γεγονός του θανάτου: **«ου κετελήφθη η ψυχή αυτού εις άδου ουδέ η σάρξ αυτού είδε διαφθοράν»** (Πραξ.2,31). Η ενυπάρχουσα θεότητα του Κυρίου στο νεκρό και άχραντο σώμα Του δεν επέτρεψε να υποστεί τη φυσική φθορά, διότι αυτό είχε πια αυθαρτοποιηθεί, είχε θεωθεί από η στιγμή που είχε προσληφθεί από Αυτόν.

Επίσης η ψυχή του Κυρίου δεν κρατήθηκε στον παμφάγο Άδη, όπως οι ψυχές όλων των ανθρώπων. Διάλυσε τις αλυσίδες και γκρέμισε τις αιώνιες πύλες του τόπου των βασάνων. Ο άγιος Ιωάννης ο Δαμασκηνός αναφέρει πως ο Χριστός, αφού έλυσε τους πεπεδημένους, απήλθε εκ μέσου των νεκρών, έχοντας ανοίξει για μας την οδό της αναστάσεως (Δαμ. Έκδ.Ορθ.Πιστ.Migne PG94,1101A). Δεν υπάρχει πια θάνατος για τους πιστούς του! Ο ιερός συγγραφέας του εσχατολογικού βιβλίου της Αποκαλύψεως αναφωνεί: **«Μακάριοι οι νεκροί οι εν Κυρίω αποθνήσκοντες απ' άρτι»** (Αποκ.14,13). Ο θάνατος των δικαίων είναι είσοδος στην ειρήνη του Θεού (Σολ.3,3)! Ο ιερός Χρυσόστομος διακηρύττει πανηγυρικά την αγία νύχτα της Αναστάσεως: **«Μηδείς φοβείσθω θάνατον, ηλευθέρωσεν ημάς ο του Σωτήρος θάνατος. Έσβεσεν αυτόν, υπ' αυτού κατεχόμενος. Εσκύλευσε τον Άδην ο κατελθών εις τον Άδην. Επίκρανεν αυτόν γευσάμενον της σαρκός αυτού»** (Migne P.G.59,721).

Σύμφωνα με τον απόστολο Παύλο: **«ο εγείρας τον Χριστόν εκ νεκρών ζωοποιήσει και τα θνητά σώματα ημών»** (Ρωμ.8,11). **«Χριστός εγήγερται εκ νεκρών, απαρχή των κεκοιμημένων εγένετο... εν τω Χριστώ πάντες ζωοποιηθήσονται»** (Α' Κορ.15,20-23). Προσδοκούμε λοιπόν και τη δική μας ανάσταση, ως προϊόν της αναστάσεως του Κυρίου, διότι η ζωή είναι συνώνυμη με το Χριστό. **«Έρχεται ώρα και νυν εστιν, ότι οι νεκροί ακούσουσι της φωνής του Υιού του Θεού και οι ακούσαντες ζήσονται»** (Ιωάν.5,25). Ο δικός μας Θεός, ο μόνος αληθινός Θεός, **«ουκ έστιν ο Θεός νεκρών, αλλά ζώντων»** (Μαρκ.12,27), άλλοι έχουν την ατυχία να έχουν «θεούς» νεκρών, οι οποίοι αποπνέουν οσμή θανάτου!

Ως πιστοί του Χριστού, μόνοι εμείς, έχουμε το αποκλειστικό προνόμιο να μην βιώνουμε το άγχος του θανάτου και τις παρεπόμενες συνέπειές του. Ο αρχηγός της πίστεώς μας νίκησε το θάνατο και καθαίρεσε την εξουσία του για τους πιστούς Του. Αυτό δεν είναι ένα θεωρητικό σχήμα ή μια ονειρική ουτοπία, αλλά μια απτή πραγματικότητα. Έχουμε γίνει αθάνατοι, διότι πάσαμε να ζούμε αυτονομημένοι από το Θεό. Είμαστε αθάνατοι διότι είμαστε πια οργανικά κύτταρα του αθανάτου σώματος του Χριστού μας. Τρεφόμαστε με το ακήρατο Σώμα Του και ποτιζόμαστε με το τίμιο Αίμα Του, τα οποία μας μεταγγίζουν την αφθαρσία και την αθανασία. Ο δικός μας λεγόμενος θάνατος είναι πια κοίμηση χωρίς ουσιαστικές οντολογικές επιπτώσεις, διότι **«ει δε απεθάνομεν συν Χριστώ, πιστεύομεν ότι συζήσομεν αυτό, ειδότες ότι Χριστός εγερθείς εκ νεκρών ουκέτι αποθνήσκει, θάνατος αυτού ουκέτι κυριεύει»** (Ρωμ.6,9). Αντίθετα οι πολέμιοι του Θεού, οι αρνητές του Χριστού και οι **«μη υπακούοντες τω ευαγγελίω... τίσουσιν όλεθρον αιώνιον από προσώπου Κυρίου και από της δόξης της ισχύος αυτού»** (Β' Θεσ.1,8), κι' αυτό όχι από θεία εκδίκηση, αλλά από δική τους συνειδητή επιλογή. Δεν τους θανατώνει ο Θεός, αλλά οι ίδιοι καταδικάζουν και θανατώνουν τον εαυτό τους.

Όταν εκείνοι γρυλλίζοντας «διακηρύττουν» το θάνατό τους, εμείς πανηγυρίζουμε το θάνατο του θανάτου μας και ψάλλουμε ακατάπαντα κατά την λαμπροφόρο παννυχίδα της Αναστάσεως: **«Θανάτου εορτάζωμεν νέκρωσιν, Άδου την καθαίρεσιν»!**